

UDENRIGSMINISTERIET

BUDSKABER til brug for ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik

Budskaber samråd om manglende efterlevelse af 0,7 pct. målsætningen i 2022

[DET TALTE ORD GÆLDER]

[Indledning]

Jeg vil indledningsvist sige, at jeg selvsagt er enormt ærgerlig over, at vi ikke nåede FN's målsætning om at udbetale 0,7 pct. af BNI i udviklingsbistand i 2022.

Forklaringen skal findes i en række tekniske forhold og i lyset af ekstraordinært store usikkerheder, som jeg vil redegøre for i dag.

Det første forhold vedrører, at BNI i 2022 ekstraordinært er steget med ca. 12 pct. mere end det skøn, der lå til grund for finansloven 2022. Det betyder, at beløbet, der i den endelige opgørelse svarer til 0,7 pct. af BNI, er blevet mere end 2 mia. kr. højere end det afsatte på Finansloven i 2022 [2.169,1 mio. kr.].

Det andet forhold vedrører, at udgifterne til flygtningemodtagelse, særligt til fordrevne fra Ukraine, i den endelige opgørelse blev lavere end antaget, bl.a. fordi flere er kommet i arbejde.

Isoleret set er der tale om to positive faktorer. At det går godt for dansk økonomi, og at udgifterne til fordrevne fra Ukraine var lavere end forventet.

Men som samlet set desværre betød, at vi ikke levede op til 0,7-målsætningen i 2022. Helt konkret landede bistandsprocenten for 2022 på 0,67

pct. af BNI, hvilket bringer det endelige beløb, der manglede for at nå 0,7-målsætningen, op på 901,3 mio. kr.

Sagen har fra start optaget regeringen meget. Allerede fra det øjeblik, hvor vi kunne konstatere usikkerhed om, hvorvidt vi kunne leve op til målsætningen, når den endelige opgørelse måtte foreligge.

Derfor orienterede jeg allerede den 17. maj ordførerne i aftalekredsen bag den udviklingspolitiske strategi om, at der var en risiko for, at vi ikke ville nå 0,7 pct. målsætningen på udbetalingssiden. Og at regeringen, såfremt det måtte vise sig tilfældet, ville udbetale ekstra midler i 2023.

I juli forelå størstedelen af de endeligt opgjorte regnskabstal for relevante ressortministeriers udgifter til flygtningemodtagelse. Der var for et enkelt ministeriums vegne fortsat tale om budgettal.

Ikke desto mindre var datagrundlaget retvisende for, at Udenrigsministeriet den 15. juli kunne indrapportere de realiserede udgifter under dansk udviklingsbistand for 2022 til OECD-DAC. Indrapporteringen konkluderede, at Danmark i 2022 ville lande på 0,67 pct. af BNI.

Aftalekredsens ordførere blev orienteret herom den 14. juli.

Det er tillige vigtigt for mig indledningsvist at understrege, at vi i 2022 har udbetalt alle de midler, der var planlagt, til konkrete projekter og programmer i vores samarbejdslande.

Endelig er det afgørende for mig at fremhæve reguleringsmekanismen, der netop er etableret for at sikre at vi afsætter 0,7 pct. af BNI til udviklings samarbejdet over en treårig periode, på trods af fx udsving i BNI.

Inden jeg bevæger mig over til at svare på jeres specifikke spørgsmål er jeg dog nødt til at også at fremhæve en teknisk, men afgørende pointe: Med finanslovene afsætter vi 0,7 pct. af BNI til udviklingssamarbejdet, der typisk udmøntes ved at indgå tilsagn. Når OECD DAC offentliggøres deres oversigt over bistandsprocenterne sker det på baggrund af de faktiske udbetalinger. Udbetalingerne kan enten ske på baggrund af tilsagn indgået i samme år, eller på baggrund af tilsagn indgået i tidligere år.

Dernæst vil jeg nu besvare de specifikke spørgsmål for dagens drøftelse.

[Videre forløb – udbetalinger]

For det første kan jeg bekræfte, at regeringen planlægger at udbetale ekstra midler for at kompensere for differencen ift. 0,7-målsætningen i 2022.

Udbetalingerne vil ske på baggrund af allerede indgåede eller planlagte tilsagn til indsatser, hvor der vurderes mulighed for ekstra udbetalinger i 2023.

Jeg kan derfor ikke på nuværende tidspunkt sige præcist til hvilke projekter, de ekstra udbetalinger vil ske til.

Der afsættes dermed ikke nye midler i 2023 som opfølgning på de manglende udbetalinger i 2022. Men i det finanslovsforslag for 2024, som regeringen netop har offentliggjort, har vi indarbejdet en efterregulering for 2022 på tilsagnssiden i alt 2,1 mia. kr. Denne kadence følger af reguleringsmekanismen. Disse midler indgår i regeringens prioritering af udviklingsbistanden på FFL24.

[Videre forløb – undgå lignende situation]

For det andet finder regeringen det naturligvis vigtigt at vi undgår en lignende situation i fremtiden. Det er vi i gang med at se på, og det kommer jeg gerne tilbage og orienterer om.

[Revision af reguleringsmekanismen]

For det tredje – ift. reguleringsmekanismens funktion - er det min klare forståelse, at reguleringsmekanismen i sin nuværende form tidligere har fungeret tilfredsstillende. Der var i 2022 tale om nogle helt ekstraordinære tekniske forhold.

Når jeg i min tidligere dialog med ordførerne har fremhævet, at vi vil se på flygtningemodtagelsesudgifterne løbende, handler det om, at vi vil følge udviklingen tæt i løbet af hele året. Og da der er tale om store beløb behæftet med betydelig usikkerhed, ser jeg gerne, at der så tidligt som muligt er afklaring på, hvorvidt der skal føres midler tilbage til § 6.3. – altså den del af udviklingsbistanden, som ligger under Udenrigsministeriet.

Jo tidligere mit ministerium kender til evt. justeringer i de forventede udgifter til flygtningemodtagelse, jo bedre mulighed har vi for at planlægge og programmere de bedst mulige indsatser.

Det betyder ikke, at vi undlader at gøre status igen senere på året, så skønnene kan blive så præcise som muligt inden årets udgang.

[Sikring af 0,7 pct.-målsætningen]

For det fjerde vil jeg gerne slå fast, at det naturligvis fortsat er regeringens politik, at Danmark skal leve op til FN's målsætning om at yde 0,7

pct. af BNI i udviklingsbistand. Det er derfor vi afsætter 0,7 pct. af BNI på finansloven. Det følger af regeringsgrundlaget og er i tråd med den udviklingspolitiske strategi, som et bredt politisk flertal står bag.

På FFL24 er der afsat en efterregulering på 2,1 mia. kr., der kompenserer for de lavere *tilsagn* afsat i 2022.

Efterreguleringen er beregnet på baggrund af regnskabstal for den samlede udviklingsbistand, herunder flygtningemodtagelsesudgifter, og BNI-skønnet, der anvendes ifm. indrapportering til OECD-DAC.

[Midler til tab og skader]

Afslutningsvist og for det femte – og som spørgerne korrekt referer til – blev der i 2022 indgået en politisk aftale, hvor vi afsatte 100 mio. kr. i ekstra klimabistand til klimatilpasning og klimaskabte tab og skader. Disse midler er udmøntet i form af *tilsagn*, som ordførerkredsen også løbende er orienteret om.

At Danmark ikke *udbetalte* udviklingsbistand svarende til 0,7 pct. af BNI i 2022 ændrer ikke ved, at de 100 mio. kr. i ekstra klimabistand blev indgået i *tilsagn* i tillæg til den afsatte 0,7-ramme i 2022.

De 100 mio. kr. gik blandt andet til en civilsamfundspulje til indsatser der minimere og forebygger klimarelaterede tab og skaber.

Med efterreguleringen på FFL24 kompenseres der fuldt ud for det udsving, der var i BNI og flygtningemodtagelsesudgifter i 2022.

Tak for ordet.